

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięcznie 20 Mk., z dostawą do domu 23 Mk., na prowincyi 25 Mk., w innych państwach 28 Mk. (z przesyłką poczt.)
CENA OGŁOSZEŃ:
miejscowe (lwowski) za 1 wiersz nonpareil 1 Mk. „Nadzwyczajne” i „Nekrologia” za wiersz nonp. 3 Mk. Komunikaty i reklamy po krocie za wiersz nonp. 5 Mk. Drobne ogłoszenia 30 fen. od wyrazu. Dla poszukujących pracy bezpłatnie. Ogłoszenia na niedzielę u 50% drożej. Nadzwyczajne (pozalwowski) zwykle 1-50 Mk. za wiersz nonp., nekrologi i nadzwyczajne 6 Mk., komunikaty i reklamy 10 Mk., drobne ogłoszenia 40 fen. od słowa.
Adres Redakcji i Administracji
Lwów, ul. Sykstuska 1. 21.
Cena pojedynczego numeru na całym obszarze Polski
1 Marka.

WYDAWCA: LUD. TOW. WYDAWNICZEGO.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: **ARTUR W. HAUSNER**

Granice polsko-ukraińskie.

Kłeska bolszewików pod Glibowem.

Komunikat sztabu generalnego:

z dnia 13 maja 1920.

W rejonie Kijowa nieprzyjaciół prowadził w dalszym ciągu uporczywe ataki, starając się za wszelką cenę odzyskać zajęte przez nas miejscowości na wschodnim brzegu Dniepru. Wszystkie jednak usiłowania w tym kierunku zostały zwycięsko udaremnione. Oddziały nasze, nawet w najcięższych będąc warunkach, nie ustąpiły ani piędzi ziemi. Kompania 60 p. p. pod dowództwem sierżanta sztabowego Landswojezaka walcząc w rejonie Darnicy, pomimo odcięcia od pułku i okrążenia ze wszystkich stron przez nieprzyjaciela, zdołała się utrzymać aż do nadejścia posiłków.

Ataki nieprzyjaciela, skierowane na przyczółek mostowy Rzeczyce zostały odparte. Dodatkowe meldunki o ostatnich walkach nad Berezyną i Dnieprem dają obraz zupełnej klęski nieprzyjaciela. Dotkliwie straty ponieśli bolszewicy, zwłaszcza pod Glibowem, gdzie odejliśmy im

odwrót. Zniesione zostały doszczętnie pułki drugiej brygady 10 tej dywizji.

Dowódca brygady i komisarz polegli, a około 100 bolszewików utonęło w Dnieprze. Klęska pod Glibowem spowodowała taki popłoch, że 10 dywizya sowiecka nie przedstawia już żadnej wartości bojowej. Resztki dywizji, którym udało się z trudem przedostać na lewy brzeg Dniepru, pod wpływem naszego wypadu, porzuciły front, uciekając w największym popłochu. Oddział majora Jaworskiego, operujący wzdłuż Dniepru na północ od Prypeci, prowadząc nieustannie i bardzo zręczne boje, zatopił 4 statki pancerne bolszewików.

Zdobyto przytem mnóstwo materiału, kilkanaście karabinów maszynowych, oraz 115 jeńców. Na naszych tyłach zjawiają się obecnie resztki oddziałów nieprzyjacielskich, tak, że liczba jeńców z operacji na Rzeczyce przekroczyła już 2.000.

Na Podolu rozbity nasze oddziały pierwszą brygadą ukraińsko-sowiecką w sile 2.000 ludzi.

Pierwszy zastępca Szefa Sztabu gen.
KULIŃSKI, pułkownik.

Projekt programu Polskiej Partii Socjalistycznej.

Komisya C. K. W. na posiedzeniach z d. 9 i 11-go maja r. b. przyjęła i Zjazdowi partyjnemu przedkłada następujący projekt programu.

Polska Partya Socjalistyczna, będąc wyrazicielem potrzeb i dążeń klasy robotniczej, stawia sobie za cel zniiesienie wszelkich form wyzysku i ucisku W imię tego P. P. S., w łączności z proletaryatem całego świata, prowadzi walkę o całkowitą zmianę ustroju społecznego. P. P. S. dąży do utworzenia polskiej Republiki Socjalistycznej, z wszystkich ziem polskich złożonej, a z innymi Republikami socjalistycznymi połączonej węzłami stałego pokoju i bratniego współdziałania.

Republika socjalistyczna obejmuje środki wytwarzania i komunikacji (ziemia, fabryki, kopalnie, koleje, żegluga i t.d.), będące dziś w rękach kapitalistów narzędziem wyzyskiwania mas i wzbogacania jednostek — na własność społeczną. Pod względem politycznym przetrworzy państwo z narzędzia ucisku klasowego w organ zbiorowej woli społeczeństwa, nie znajdującego już podziału na wyzyskiwaczy i wyzyskiwanych.

Celów swych klasa robotnicza dopiąć może tylko w drodze walki z klasami posiadającymi i wyzyskującymi. Aby utworzyć Republikę pracy i własności społecznej, klasa robotnicza ująć musi w swoje ręce władzę państwową, stworzyć rządy socjalistyczne.

Dążenia swoje P. P. S. opiera na rozwoju historycznym stosunków społecznych. Kapitalizm przygotowuje grunt dla socjalizmu. Stwarza on potężne siły wytwórcze, które — przy gospodarce uspołecznionej — byłyby źródłem dobrobytu dla wszystkich, natomiast, przy dzisiejszej gospodarce prywatnej i wyzysku pracy najemnej, zubożają jednostki kosztem mas. Nielad gospodarki kapitalistycznej prowadzi do groźnych przesilen handlowo-przemysłowych (kryzysów), w których kapitalizm trwoni stworzone przez się bogactwa, a wielkie rzesze robotnicze pozbawia pracy. Dziełem kapitalizmu są wielkie warsztaty pracy, oparte na zbiorowym wysiłku setek i tysięcy robotników, a więc mogące stanowić podstawę wspólnej gospodarki. Małą własność prywatną kapitalizm niszczy lub ujarzma. Powołując do życia wielkie organizacje, jak towarzystwa akcyjne, kartele i trusty, potężne banki — kapitalizm tworzy formy zbiorowej gospodarki, lecz w jego rękach służące tylko celom wyzyskiwania ogółu przez garstkę. Wymiana kapitalizm ogarnia świat cały, czyni w ten sposób koniecznym stałe międzynarodowe współdziałanie, ale zarazem wywołuje zacieklą walkę konkurencyjną między poszczególnymi krajami kapitalistycznym, co jest jedną z głównych podstaw militarystyki i niszczących wojen.

Wraz z rozwojem kapitalizmu wzrasta klasa robotnicza, klasa ludzi, pozbawionych własności a żyjących ze sprzedaży swej siły roboczej. Klasa ta staje się coraz liczniejszą. Warunki jej ży-

Granice polsko-ukraińskie.

WIEN. Ukraińskie Biuro prasowe donosi, że traktat polsko-ukraiński wytycza następujące granice pomiędzy Polską a Ukrainą:

Od Dniestru na północ wzdłuż rzeki Zbrucz, następnie dawną granicą austriacko-rosyjską aż do Wyżgorodu, poczem na północ w poprzek płaskowzgórza krzemienieckiego aż do rzeki Horyń, skowzgorza od węzłowej stacji kolejowej Zdobu-na zachód od węzłowej stacji administracyjnej gubernii Równa do południowej granicy gubernii mińskiej, wzdłuż Prypeci, aż do jej ujścia do Dniepru. Co się tyczy okręgów Równa i Dubna. Szczegóły graniczne zostaną później ułożone. Polski rząd przyznaje Ukrainie przestrzenie na

wschód od podanej linii aż do granic polskich z roku 1772.

Dalej w traktacie oba rządy zobowiązują się nie zawierać żadnych międzynarodowych umów, wymierzonych przeciw drugiej stronie. Te same narodowe kulturalne prawa, które Polska przyzna obywatelom ukraińskiej narodowości, na terytorjum polskim, zostaną w tej samej mierze przyznane Polakom w obrębie granic ukraińskiego Państwa. Kwestyę rolną na Ukrainie rozstrzygnie jej prawowita konstytanta. Aż do tej chwili położenie polskiej wielkiej własności na Ukrainie może być zmienione tylko za porozumieniem się pomiędzy Polską a Ukrainą.

10 MILIONÓW DLA ŻYDÓW LWOWSKICH.

Działający w Warszawie Komitet amerykańsko-żydowski wysłał w zeszłym tygodniu do Lwowa dla żydów 5 milionów marek, a za parę dni wyszły jeszcze 5 milionów dla drobnych handlarzy i rzemieślników, którzy pozatem otrzymają maszyny krawieckie, szewskie, stolarskie itd.

Major Domański na wolności.

WARSZAWA 13. maja. Aresztowany w jesieni z. z. pod zarzutem zdrady stanu i konszach-tów z bolszewikami major sztabu generalnego M. Domański — po 9-ciu miesięcznym pobycie w więzieniu śledczym wczoraj wypuszczony został na wolność, wobec umorzenia przez Sąd Wojskowy jego sprawy, z powodu braku wszelkich cech przestępstwa w działalności Domańskiego.

Depesze.

ANGLIA I WŁOCHY POPIERAJĄ NIEMCÓW NA G. SŁASKU.

Jeden z oficerów francuskich bawiących na G. Śląsku donosi do „Democratie Nouvelle” następujące niepokojące relacje:

W komisji międzysojuszniczej wpływy włoskie i angielskie tak manifestacyjnie opowiadają się na korzyść Niemców, że ci są w możności użycia wszelkich trików i fałszerstw w plebiscycie. Według wszelkich danych, udało im się doprowadzić do takiego głosowania, w którym w sposób kunsztowny powstanie większość niemiecka przeciw Polakom i przeciw faktycznemu stanowi rzeczy.

cia i pracy budzą w niej poczucie solidarności. Skupienie w wielkich masach i świadomość swego znaczenia w życiu gospodarczym dają jej poczucie siły. Niepewność bytu i zależność od kapitalistów rewolucjonizują ją. W miarę dojrzewania klasy robotniczej z jednej strony, a rozwoju sprzeczności kapitalistycznego ustroju z drugiej — walka o socjalizm staje się coraz potężniejszą, a urzeczywistnienie Socjalizmu staje się realnym zadaniem.

Wielka wojna europejska niezmiernie przyspieszyła i zaostrzyła przebieg tego rozwoju dziejowego. Wojna podkopała produkcyjną rolę kapitalizmu, niszcząc masę sił wytwórczych, ubożąc społeczeństwa, wywołując szalony głód. Na tle upadku życia gospodarczego, tem jaskrawiej uwidoczniła się kolosalna majątki spekulantów i paskarzy wszelkiego rodzaju. Narody i państwa uginają się pod ciężarem długów wojennych i niedoborów finansowych.

Wywołuje to konieczność jaknajostrożniejszego przeciwstawienia się kapitalistycznemu parasolnictwu pod groźbą ruiny gospodarczej i upadku kultury.

Wojna miała ten jeszcze skutek, że ogromnie rozszerzyła gospodarkę ekonomiczną państwa. Państwa — wobec konieczności wyłączenia wszystkich sił i zużytkowania wszystkich środków dla celów wojennych — poddały swojej kontroli całe życie gospodarcze, a niektóre jego gałęzie wzięły pod swój zarząd bezpośredni. Zorganizowano nawet podział produktów. W ten sposób — jakkolwiek działała tu wojenna konieczność a gospodarka nie przestawała być kapitalistyczną — wiodkopano pojęcie wolnej konkurencji, nietykalności własności prywatnej i stworzono nowe zadania gospodarki zbiorowej.

Klasa robotnicza, wychodząc z okresu wojny, wzmacnia swój atak na ustrój kapitalistyczny — godzi w same podstawy tego ustroju.

Walka o ustrój socjalistyczny i połączone z tem dążenie do objęcia władzy przez klasę robotniczą stała się znamieniem tego okresu dziejowego, który nastąpił po wojnie.

Lecz urzeczywistnienie tego celu nie może być sprawą krótkiej chwili, nie może być siłą narzucone społeczeństwu, nie może być niezależne od warunków czasu i miejsca.

Klasa robotnicza, aby mógł włączyć się do walki, musi być należycie zorganizowaną i uświadomioną, musi też zapewnić sobie współdziałanie tych żywiołów społecznych, które cierpią w kapitalistycznym ustroju i mogą pójść wraz z proletaryatem, a więc licznych pracowników umysłowych, zwłaszcza zaś ludności wiejskiej bezrolnej i małorolnej.

P. P. S. zdaje sobie sprawę z międzynarodowego charakteru przewrotu społecznego, w którym rozstrzygającą rolę odegrają kraje gospodarczo i społecznie przodujące. P. P. S. łączy swoje wysiłki z akcją świadomego proletariatu wszystkich krajów, współdziała więc przy odbudowaniu międzynarodowej łączności robotników i odpowiednich do tego form organizacyjnych.

Zdobycie władzy przez klasę robotniczą nie jest celem, lecz środkiem i akcją, do zdobycia władzy zmierzająca, winna podporządkować się celom wyzwolenia społecznego. Rewolucja socjalistyczna ma zadania wybitnie twórcze: urzeczywistnienie Socjalizmu wymaga olbrzymich prac organizacyjnych i administracyjnych. Nie można Socjalizmu wprowadzać za jednym zamachem, ani też narzucić go mechanicznie, gwałtem i terorem. Ustrój socjalistyczny nie może być urzeczywistniony wbrew większości społeczeństwa, musi tedy oprzeć się na zasadach demokratycznych. Rząd socjalistyczny — w jakikolwiek powstanie sposób, czy przez gwałtowną rewolucję polityczną, czy też przez osiągnięcie większości w parlamencie — musi oczyścić z całą bezwzględnością odpierać zamachy reakcji i usuwać z drogi przeszkody, stawiane przez klasy posiadające wywoleniu proletariatu. Są to jednak środki czasowe i przejściowe, właściwe każdemu przewrotowi politycznemu. Podnoszenie środków represji, a nawet teroru do godności trwałego systemu, zwłaszcza zaś opieranie przebudowy społecznej na bezwzględnych, dyktatorskich rządach mniejszości — niezgodne jest z charakterem Socjalizmu i nie może prowadzić do wyzwolenia

Strejk protestacyjny robotników polskich na Górnym Śląsku.

Cierpliwość ludności polskiej wyczerpała się. Nieustający terror niemiecki, nie cofający się przed masakrami bezbronnej ludności polskiej, brutalne nadużywanie na szkodę polską swego uprzywilejowanego położenia w dziedzinie polityczno-administracyjnej, ciągły sabotaż zmierzających ku korzyści ludności polskiej zarządzeń władz sprzymierzonych, tamowanie środkami policyjnymi wbrew zasadom prawa międzynarodowego rozwoju polskiej akcji plebiscytowej, wreszcie cały szereg szykan i utrudnień w dziedzinie aprowizacji zmusiły ludność polską do wyjścia z dotychczasowej bierności i odpowiedzi pewnym aktem siły, któryby wykazał przed światem moc i zwartość ideową i polityczną ludności polskiej na Śląsku. Strejk ten jest ważną próbą sił, zmusi on Niemców do zaprzestania swych machinacji, wykazując im energię i siłę elementu polskiego, sprzymierzeńców zaś przekona, że Polacy, o czym odzywały się z ich strony pewne głosy zwątpienia, stanowią na Śląsku pierwszorzędną siłę przyszłościową, zarówno pod względem ideowym, jak politycznym.

Strejk może mieć nieprzewidziane konsekwencje polityczne. Społeczeństwo polskie i Rząd polski winni z całą siłą poprzeć robotników polskich, walczących o przyszłość narodową Górnego Śląska; od tego poparcia bowiem zależy siła moralna strejkujących, a ta siła i zwartość moralna jest podstawą powodzenia całej akcji.

Załączamy odpis odezwy strejkowej, wydanej przez największe organizacje zawodowe i polityczne polskie na Górnym Śląsku.

Strejk protestacyjny górników w poniedziałek i wtorek.

Strejk generalny wszystkich górników.

Zielonkowie (Sicherheitswehr) i zbójckie bandy niemieckie w porozumieniu z rządem berlińskim i władzami niemieckimi w niedzielę dnia 2-go maja napadły na spokojnie manifestującą ludność polską, na żony i dzieci braci naszych w Opolu, w Raciborzu, Lubinie i Oleśnie. W dniu 1-go maja zamordowano w Zawodziu niewinną kobietę, a w Mysłowicach porąbano szabliami dwóch robotników, braci Ciekaszków.

Zbójce niemieccy przelali niewinną krew polską, zamordowali kilka rodaków naszych i zbyszczęścili godło państwa polskiego — zerwawszy w Opolu w konsulacie Orła białego i wrzuciwszy

go do Odry. Zarząd kolei w Opolu wyrzucił na bruk 300 kolejarzy Polaków, a niektóre zarządy kopalń wydalły z pracy dziewczyny polskie, które świętowały w dniu 3-go maja.

Tę ludność polską nie ścierpi!

Zarząd oddziału górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, zarząd oddziału górników Centralnego Związku Zawodowego Polskiego, zarząd Narodowego Stronnictwa Robotników i zarząd Polskiej Partii Socjalistycznej w ubiegły czwartek i piątek zwołały posiedzenia swych filii, i tam postanowiono wszędzie jednogłośnie rozpocząć strejk generalny wszystkich górników na Górnym Śląsku.

Wobec tego wzywamy górników na górnośląskich kopalniach węgla, żeby zaprzestali wszelkiej pracy dnia 10-go maja od godziny 6-tej rano aż do środy, dnia 2-go maja do godziny 6-tej rano.

Wzywamy naszych urzędników, prezesów filii i mężów zaufania do poczynienia wszelkich zarządzeń potrzebnych, aby ani jedna beczka węgla nie wyszła z kopalni, aby praca zupełnie ustała. Tylko maszyniści od maszyn wodnych i ich personal mogą pracować, aby się kopalnie nie zatopiły.

Bracia, druhowie i towarzysze! Zachowajcie pod zas strejku spokój, ład i porządek i nikomu gwałtu nie zadawajcie!

Tych, których to dotyczy, zawiadamiamy, że strejk 48-godzinny jest dla nich upomnieniem; jeśli żądania ludu polskiego, uchwalone na wiecach odbytych dnia 25 kwietnia w głównych miejscowościach Górnego Śląska nie zostaną spełnione, jeśli szczególnie zielonkowie, landraci i zbrodniczy agitatorzy niemieccy świeżo tu przybyli nie zostaną usunięci, jeśli nie zostanie dla Niemców zaprowadzony przymus paszportowy, to wtedy robotnicy polscy, i to we wszystkich zawodach urządzą strejk generalny i wtedy z danej kopalni nie wyjdzie ani jedna beczka węgla i żaden komin w hucie nie zadymi.

A strejk ten potrwa aż do wyzwolenia Górnego Śląska z terroru niemieckiego.

Zjednoczenie Zawodowe Polskie.
Centralny Związek Zawodowy Polski.
Narodowe Stronnictwo Robotników.
Polska Partia Socjalistyczna.

(Jak wiadomo strejk już wybuchł i ma przebieg spokojny i imponujący Red.).

SEN SIĘ DOPRASZA.

DUSZĄC SIĘ STOSAM W SKRZYNI,
DO WŁASCICIELA GROSZ GNIEWNY TAK RZECZĘ:
„KUTWO, N EGODNY CZŁOWIECIE,
RAZ SIĘ WRESZCIE ZASTANÓW, CO ZE MNĄ
PAN CZYNI.

ANI STĄD TOBIE, POŻYTKU, NI KOMU,
ŻE GNIĘ MARNIE W TYM KUFRZE, W TYM DOMU,
PÓJDŹE NAKON EC PO ROZUM DO GŁOWY,
I NIECH SIĘ SEN MÓJ NAJCUDNIEJSZY ZIŚCI:
GWOLI TWEJ WŁASNEJ I WSZYSTKICH KORZYŚCI
WPROWADŹ MNIE W OB EG

575 POŻYCZKI PAŃSTWOWE!

klasy robotniczej. Dlatego P. P. S. odrzuca tak rozumianą i stosowaną „dyktaturę proletariatu“, wysuwając natomiast dążenie do rządów socjalistycznych, opartych na masach pracujących i mia t i wsi, — zgodnych z wolą większości społeczeństwa, — kontrolowanych przez ogół obywateli.

Zdobycie władzy przez klasę robotniczą stanowi tę Rewolucję, która wyraźną linią graniczną odcina przyszłość od czasów obecnych. Ale i po zdobyciu władzy przez klasę robotniczą ustrój socjalistyczny nie powstanie naraz: przejście od kapitalizmu do socjalizmu odbywać się

MILITARNA KONWENCJA MIĘDZY POLSKĄ
A WĘGRAMI.

PRAGA, 11. maja. „Narodni Listy“ i „Tribuna“ publikują równobrzmiące informacje, według których przyszło między Polską a Węgrami do

MILITARNEJ KONWENCJI.

Na Węgrzech organizuje się nowa armia. Horády wystawił 6 dywizji; kraj podzielony jest na 6 okręgów wojskowych. Pod bronią stoi już 60.000 żołnierzy i 30.000 żandarmów, wojsko wo wyćwiczony i dobrze uzbrojony.

Przez powołanie wszystkich osób obowiązanych do służby wojskowej do ośmiotygodniowych ćwiczeń posiadają Węgry dyscyplinowaną i dobrze wyćwiczoną rezerwę.

będzie drogą uspołecznienia, socjalizacji życia gospodarczego.

Dążąc do ustroju socjalistycznego, P. P. S. walczy już dziś o reformy we wszystkich dziedzinach, korzystnie dla klasy robotniczej i utrwajające jej walkę wyzwolenia. P. P. S. broni interesów całej ludności pracującej przeciwko wyzyskowi i uciskowi. W walce tej P. P. S. używa wszelkich środków rozporządzalnych i celowych, działając w Sejmie, w instytucjach samorządowych i na drodze bezpośredniej akcji proletariackiej.

Tekst odezwy rządu bolszewickiego „do robotników i chłopów rosyjskich”

Z powodu ofensywy polskiej rząd sowiektów wydał odezwę do robotników i chłopów Rosyi, nawołującą do obrony przed „inwazyą polską”. Odezwę tę, którą telegramy podały w bardzo zwięzłym streszczeniu, przytaczamy w najważniejszych ustępach. (Wydana ona została jeszcze przed zajęciem Kijowa).

Wojska obszarników polskich i kapitalistów (i) zajęły Żytomierz i zagrażają Kijowowi, łącznie z swym najemnikiem Petlurą, wspomagane zło-tem francuskim. Białe gwardye polskie pocią- gnęły z sobą wszystkie oddziały galicyjskie, z których część przed kilku miesiącami przeszła na stronę władzy sowiektów. Kierownicy Polski odpowiadają na nasze otwarte i szczere (?) pro- pozycye pokoju nieuczciwymi próbami opano- wania prawego brzegu Dniepru i Ukrainy. A rząd polski mówi wyniośle o swym zamiarze owładnięcia Ukrainą w celu oddania jej dyrekto- ryatowi Petlury.

Rząd Piłsudskiego idzie śladami Hobenzoller- nów, którzy pod pretekstem przyścia z pomocą na Radzie kijowskiej wprowadzili swe wojska na Ukrainę.

Chłopi i robotnicy, żołnierze armii czerwo- nej, czyż pozwolimy się obrabowywać przez pa- nów polskich, czy pozwolimy gwałcić ziemię rosyjską (11), którą uwolniliśmy od Judenicza, Denikina i Kołczaka? Mamy za sobą wiele lat doświadczenia wojkowego, nabytego w walce z caratem.

Władza sowiektów nie objawiała nigdy zmia- rów agresywnych wobec Polski (a zaatakowanie

Polski w styczniu i lutym 1919 r.?) Red.) nawet kiedy wielcy właściciele i kapitaliści zniszczyli siłę zbrojną, młode republiki sowieckie Białej Rusi i Litwy.

Uznaliśmy i uznajemy niepodległość Polski lecz nie przyznaliśmy kapitalizmowi polskiemu prawa eksploataowania robotników rosyjskich, nie przyznaliśmy obszarnikom polskim prawa wydzierania ziemi chłopom rosyjskim (Rząd moskiewski uważa zatem ludność na Ukrainie za rosyjską — Red.) i traktowania pracowników jako bydła; nie przyznaliśmy soldatesce polskiej prawa masakrowania ludu rosyjskiego. Chcemy pokoju lecz nie niżymy nigdy socjalistycznego sztandaru przed bezczelnością rozbójników war- szawskich. Rosya sowiecka, która zwyciężyła Denikina, Kołczaka i Judenicza będzie umiała ogniem i żelazem dowieść, że przeszedł czas, kiedy lud rosyjski był bez obrony. Dotychczas rząd sowiecki nie wysyłając wojsk z wnętrza na front zachodni, usiłował przekonać naród polski o swych szczyrych zamiarach pokojowych. Nieruchomość naszych wojsk na Ukrainie stała się niebezpieczeństwem i dla Ukrainy i dla Rosyi. Żołnierze i pracownicy, robotnicy i chłopi! wojna nie jest skończona.

Musicie naostrzyć waszą broń, jeszcze raz wystawioną na próbę, aby się bronić. Musicie wymierzyć tak potężny cios kapitalistom i wiel- kim właścicielom rolnym, ażeby echo jego roz- brzmiało w ulicach wszystkich stolic świata. (No, no. — Red.)

dobnie także rolniczych. Równocześnie ludność polska G. Śląska zamierza wysłać do Paryża de- putację do Najwyższej Rady i przedstawić jej stronnicze postępowanie komisji w Opolu. Kom- isyja koalicyjna próbowała odwieść Polaków od strajku generalnego, a nie konkretnego przyrzec nie chciała.

Pamiętajmy o plebiscytach!
Datki przyjmuje Komitet Obrony Kre- sów Zachodnich, Lwów, plac Maryacki 6. 10.

Mikołaj Wassilko o sojuszu polsko-ukraińskim.

„Le Petit Parisien” pomieszcza wywiad swego korespondenta z ministrem Ukrainy w Bernie, bar. Mikołajem Wassilką. Wassilko zna- ny ze swego nieprzejednanego stanowiska wobec Polski w ubiegłej dobie politycznej, obecnie jest mężem zaufania Petlury i dyrektoryatu ukraiń- skiego. A oto jego słowa o ostatniem zbliżeniu się Polski i Ukrainy:

„Mam pełne zaufanie do armii polskiej. Wy- szkolona jest ona na wzorach francuskich i walczy o świętą sprawę: o swą niepodległość. Nasz kraj ma te same zadania i cele, co Pol- ska: obronić się przed bolszewizmem i przed całym potopem panrusycyzmu, czy stoi na jego czele car, czy Trocki. Zdając sobie sprawę z tej wspólności celów, łatwo zrozumieć, że z pomi- nięciem kilku kwestyi drugoplanowych, dążymy do jednego celu wspólnego: do gwarancyi nie- podległości.

Pyta mnie pan, jak będą przyjęte przez na- szych chłopów ukraińskich wojska polskie, co- tak zwycięzko walczą dziś na linii Dniepru? Jeśli zdadzą sobie sprawę z doświadczeń poro- bionych przez Niemców i jeśli będą mogli przynieść z sobą buty, sukno i narzędzia rolni- cze, jest pewnem, że znajdą tu natychmiast sprzymierzeńców.

Zresztą oddziały włóścian ukraińskich anti- bolszewików, z których najmniejszym jest od- dział generała Pawlenki, są podległe Petlurze i dyrektoryatowi.

Petlura i dyrektoryat chcą uczynić z Ukrai- ny najbogatszy kraj z ziem dawnej Rosyi, pań- stwo demokratyczne, rolnicze, pokojowe, rządzo- ne wzorem państw zachodnich i wchodzące z nimi w oficjalne stosunki dyplomatyczne. Innych celów nie mamy”.

PO DEMONSTRACYJNYM STRAJKU NA GÓRN. ŚLĄSKU.

BYTOM 13. maja. (Pat.). Generalny strejk gór- ników skończył się wczoraj rano na wezwanie wszystkich polskich organizacji robotniczych. Pisma podają urzędowo, że strajkowało tylko 75 proc. górników, lecz w rzeczywistości cyfra wy- nosiła 85 proc.

W najbliższych dniach uda się do Opoła do komisji rządzącej ponownie deputacya polskich organizacji robotniczych, by jej przedłożyły ultimatum, uchwalone na masowych wiecach 25. kwietnia. Jeśli by komisya te żądania zigno- rowała, wybuchnie jeneralny strejk ro- botników przemysłowych, a prawdopo-

ARTUR ÓWIKOWSKI

POD ŁUNĄ

== Powieść z roku 1918. ==

(Ciąg dalszy).

W wielkiej sali, gdzie grała muzyka, z tru- dem zdobyli wolny stolik w najdalszym kąciku. W przyciszony gwar rozmów, w brzęk szkła i porcelany wpadały pełnymi melodyjnymi falami dźwięki kapeli, niby emanacja rozkołysanej tę- sknoty, co się unosiła zawodzeniem skrzypiec, świągotem fletu nad marmurowymi płyta- mi... w oparze potraw, w zapachu perfum, w dymie tytoniowym, w blasku brylantów i drogich kamieni, uwieszonych u wykwintnie strojnych ciał kobiecych. Migotały złote szlify, akselbandy, gwiazdy i guziki mundurów oficerskich, które obsiadły prawie wszystkie stoliki, przekazując również licznie reprezentowanemu światu kobie- cemu nonszalancką swobodę, pewność siebie, butę i wesołość zwycięzców świata. I język zwy- czajców świata bełkotał przeważnie wśród tych ścian zwierciadlanych, w gorącym, zepsutym po- wietrzu, przez które wiły się kolorowe wstęgi melodji, na banalne twarze ludzi rzucające po- blaski banalnego rozmarzenia.

Włodzimierzowi zdawało się, że wszedł w ja-

kiś obcy, wrogi świat. Nienawistne oczy jego o- biegły salę spojrzaniem, które z powrotem za- padło w głąb wnętrza. Dusza podniosła się wzbu- rzeniem i znieruchomiła pod tępym nakazem woli. Machinalnie pił herbatę, nie odzywając się do sąsiadów,

— Nie czujesz się tu dobrze? — zagadnęła Renia, promieniejąca jak kwiat w tej atmosferze sztucznego podniecenia i tandetnej elegancji.

— Nie — odparł krótko,

A ona, wchłaniając z upojeniem jaskrawe światło, melancholijną muzykę i niezdrową woń sali, położyła z wdzięczną pieśczołliwością dłoń na ręce narzeczonego. Jak jedwabne zaszemrały mu słowa nad uchem:

— Teraz dopiero czuję, żem głodna...

— W tej chwili przyniosą kolację — pospie- szył z odpowiedzią, szczęśliwy tą dziecinną na- poły radością, cały pod czarem jej jasnej mło- dości.

Potpourri z „Księżniczki czardasza” skończo- no. Zabrzczała sala gwarem rozmów jak ul. Wyfraczone sylwetki kelnerów migaly bezustan- nie między stolikami.

Ukazał się wreszcie jak dobry duch oczeki- wany niecierpliwie człowiek z tacą, od której bił drażniący zapach smażonego mięsa. Przywitało go westchnienie ulgi.

Naraz zdało się siedzącym tuż przy olbrzy- miej szybie, za którą mroczyła się ulica, że sły- szą szum głuchy, jak szum zbliżającej się fali. Wzmagał się, stawał coraz wyraźniejszy, wreszcie dał się rozpoznać jako gwar wielkiej rzeszy ludz-

kiej, ciągnącej pochodem wśród śpiewu. Melodja rozłamywała się na niesforne akordy ale była piękna, bo była potężna.

Słuchali przez chwilę zdziwieni, tak jak zwol- na poczęła się we wrzawę wsłuchiwać cała sala, milknąca pod tchnieniem czegoś, co powiało obcym żywiołem. Twarze kobiet jeły przybierać wyraz niepewności, mężczyźni starali się zach- wać pozory swobody.

— Co to jest? — spytał Żytowski.

— Z pewnością jakaś demonstracja — tłumaczyła trochę przestraszona Renia. — Teraz odbywają się one często; niedawno były nawet napady na sklepy. U nas straszna drożyzna i głód... ludziom tygodniami nie wydają chleba.

— Ach, tak!

Fala pochodu zbliżała się z ciemności ku ka- wiarni. Wyróżniało się ciężki tupot tysięcznego tłumy, chaos tysiąca głosów i dźwięk pieśni, co wzdymało się nad idącymi. Było coś ponurego, coś nienawistnego w tym krzyku ciemności, któ- ry wdierał się w łyskającą zwierciadłami, złot- awym opylem przestronioną salę. Ból i gniew ulicy bił o zalekłe szyby.

Powstało zamieszanie. Ludzie poczęli wsta- wać od stolików, więcej lekliwi garnęli się do wyjść, by się dostać do garderoby. Kobiety go- rączkowo chwytaly ramiona swych towarzyszy. dały się słyszeć głośne okrzyki przestrawu. Ofi- cjerowie udawali spokój ale w ich uśmiechach wyczuwano się coś więcej, niż zakłopotanie.

(Ciąg dalszy nast.)

NADEŚLANE.

Za rubryką tę redakcyja nie odpowiada.

Specjalista chorób wenerycznych, skóry i moczowych

Dr. W. LAUTERSTEIN

b. elev kliniki w Berlinie, b. sekundaryusz szpit. powaz ord. 11—1 1/3—5 Lwów, Sykstuska 37 (róg Słowackiego)

Podpisujcie polską pożyczkę państ!

Nowiny z dnia.

Lwów, 14 maja.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO:

W piątek 14 maja o godz. 7 wieczór po raz 2-gi „Południca” dramat w 3 aktach Leopolda Staffa.

W sobotę 15 maja o godz. 3-ciej popoł. „Kupiec Wenecki”, kom. w 5 akt. Wiliama Szekspira z p. Zelazowskim w roli Schyloka.

W sobotę 15 maja o godz. 7 wieczór „Księżniczka Czardasza”, operetka w 3 akt E. Kallmana z pp. Miłowską, Kasprowiczową, Załęską, Kuligowskim, Justianem i Polańskim.

W niedzielę 16 maja o godz. 3-ciej popołudniu „Traviata”, opera Verdi’ego z p. Bandrowską w roli tytułowej.

W niedzielę 16 maja o godz. 7 wieczór po raz 3-ci „Południca” dram. w 3 akt. Leopolda Staffa.

W poniedziałek 17 maja o godz. 7 wieczór „Krakowiacy i Górale”, komedyo-opera w 3 aktach N. Kamińskiego, muzyka K. Kurpińskiego z pp. Miłowską, Rowińską, Nowackim, Kuligowskim, Frączkowskim, Brzeską, Miłoszą, Ratschką, Michulowiczem, Ordonem i Zmijewską.

REPERTUAR GAL. BIURA KONCERTOWEGO M. TUERKA.

W piątek 14 maja: St. Korwin-Szymanowska i D. Danczowski. Koncert na dochód Czerwonego Krzyża.

W piątek 28 maja: Polski Kwartet Smyczkowy.

REPERTUAR TEATRU LITERACKO - ARTYST. „CZWÓRKA” w sali „Casina de Paris”.

Program XXI. od wtorku 11. maja codziennie od godz. 7-8-mej wieczór.

Część I. Prolog — Paulina Noskowska, piosenki liryczne. Marek Winheim w swoim repertuarze. Anda Kitschman w swoim repertuarze. Gościnnie występ: Ruun Saofety, taniec klasyczny. — Część II. „W ogrodzie Jezuckim”, rewja wiosenna w 1 akcie, pióra spółki autorskiej Ki-Zbi-Or z udziałem całego zespołu.

Kasa dzienna od 9-1 i od 3-5 u G. Seyfarta (Akademicka 6), kasa wieczorna od godz. 6 wieczór (Rejtana 3).

We wtorek 18. maja premiera programu XXII-go Gościnnie występ Jerzego Borońskiego, reżysera teatru „Qui pro quo” w Warszawie.

REPERTUAR TEATRU WDEWILOWEGO

ul. Ossolińskich 1. 10. — Dyrektor: W. Ochrymowicz.

Program od czwartku 13. maja b. r. „Gabinet ministrów”, farsa z Lubicz, Dwernickim, Neusserem i Justowiczem. „Godzina pieśni i piosenki”, rewja w jednej scenie: Wandyczowa, Ochrymowicz, Lubicz, Dwernicki i Neusser. „Poznali się — pobrali się”, operetka Boczkowskiego w głównych rolach Wandyczowa i Ochrymowicz.

Początek o godz. 8 wieczór. — Kasa dzienna w biurze dzienników St. Sokółowskiego ul. Jagiellońska 7. Kasa wieczorna od godz. 6 w teatrze.

RATOWANIE DZIECI NA PODOLU

Państwowy Komitet Pomocy Dzieciom niezwykle szybko organizuje pomoc na ziemiach zajętych ostatnio przez wojska polskie. W obrębie okręgu Podolskiego zostały utworzone i prowadzą już akcje ratownicza trzy Komitety powiatowe: w Kamieńcu, w Płoskirowie i w Nowej Uszycy. Na tym terenie, gdzie ludność pod względem narodowościowym jest tak niejednorodna, akcja P. K. P. D. prowadzona pod hasłem „ratujemy dzieci bez różnicy wyznania i narodowości” najbardziej jest widoczna. Z produktów P. K. P. D. korzysta w Kamieńcu 20 instytucji: 9 polskich, 10 ukraińskich, 8 żydowskich i 3 ruskie. Ogółem dożywianych jest przeszło 2.000 dzieci. Bezpośrednim wynikiem akcji P. K. P. D. jest znaczne zmniejszenie chorób i śmiertelności wśród dzieci. To też akcja ta zdołała już wzbudzić w miejscowej ludności zaufanie i wdzięczność.

Obecnie P. K. P. D. zajęty jest organizowaniem pomocy w Winnicy, która jej bardzo potrzebuje.

Z TEATRU LITERACKO-ART. „CZWÓRKA”.

Zdawało się, że gdy Gerasieński z „Czwórki” ustąpi, pozostanie pewna dysproporcja trójkątna (w zespole i repertuarze tego sympatycznego teatrzyku). Tymczasem „Czwórka” jest nadal czwórka, dzięki temu, że chcąc powetować ubytek Gerasieńskiego, postarała się Dyrekcja o tak błyski i wesoly dobór repertuaru, że widać zachodzący się ze smiechu — nie ma czasu zastanawiać się nad tem, że ktoś ze sceny ubył.

Taka to już dola aktorów, że giną w niepaństwo — jeszcze wczoraj oklaskiwani!

P. Noskowska śpiewa co raz lepiej swoje piosenki liryczne, Marek Winheim i Anda Kitschman rywalizują o lepsze i przy otwartej scenie zbierają rzęsiste oklaski.

Nowo zaangażowana tancerka p. Ruun Saofetti, czaruje widownię rytmicznym tańcem hiszpańskim, w którym ujawnia się piękno nowoczesnego pojętego tańca „rytmicznego”.

Rewijetka znanej spółki autorskiej Ki-Zbi-Or. pt. „W ogrodzie Jezuckim” — to bajeczne uzupełnienie programu, godnego dotychczasowych programów „Czwórki”. (w. r.).

BRAK STEMPLI. Ze Stryja donoszą nam, że zaplanowały tam skandalicznie stosunki z powodu braku stempli. Od kilku miesięcy nie można dostać stempla. Władza podatkowa robi trudności w przyjmowaniu wpłaty gotówką, bez stempla podanie nie może być. Co na to czynnik interesowne?

KRADZIEŻE KIESZONKOWE. Nieznany złodziej rozciął brzytwą tylną kieszeń w spodniach p. Wilhelmowi Zimmermanowi rolnikowi z Laszek Górnych, poczem skradł portfel z 27.000 kor. 9.000 (markami i dokumentami).

P. Jadwidze Stieringowej skradziono z torbki na pl. Krakowskim książeczkę, w której było 3.000 marek i około 3.000 kor.

KRONIKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO. Wczoraj przyprowadzono tu do zaopatrzenia: 1-gła Götzla, lat 9, którego tracił rówieśnik pod konia na placu Krakowskim. Götzel odniósł od uderzenia kopitem ciężką ranę w okolicę lewej skroni. Również ranę w głowę od kopyta konińskiego odniósł Sylwo Swenar, lat 15, terminator kuśnierski, pasąc konie na Lonszanówce.

Jadwigę Radanie, lat 8, traciła koleżanka tak nieszczęśliwie, że ta w czasie upadku złamała sobie lewą rękę, zaś Abessa Brunnera, lat 9, na podwórzu realności przy ul. Skarbkowskiej L. 43, przebił nożem w rękę swawolny chłopak.

Pracującą w ogrodzie przy ul. św. Marcina L. 26 p. Katarzynę Trojanowską, lat 55, pokąsał dotkliwie pies p. St. Morzyckiego, rzeźnika, w prawą rękę i plecy.

P. Apolonia Panasukowa (lat 40, zam. przy ul. Króla Jana L. 5, dała swą parasolkę do naprawy swej sąsiadce. W czasie odbioru jej z powrotem, „dobra” sąsiadka pobiła nieudźko Pan. wałkiem, zadając jej cztery ciężkie rany na głowie, na czole i lewej ręce. Po zaopatrzeniu odwieziono ją do szpitala.

Mundyka Plewela, lat 14, pokąsał koń w lewe ramię na Górze Stracenia.

Zygmunt Niezgoda lat 13, uczeń, bawiąc z kolegami w Zimnej Wodzie, podczas zapasów zwichnął sobie prawą rękę. Pog. rat. udzieliło mu pierwszej pomocy.

ARESZTOWANIA ZA KRADZIEŻE. W mieszkaniu Julii Stefnadzowej przy ul. Wronowskich 6, aresztowano Ksawerego Kozłowskiego. W czasie rewizji znaleziono tu wiele bielizny, ze znakami R. B., Adam, M. W., S. J.; M. S i A. którą zdeponowano na policyi.

Abla Tenenbauma, lat 38, aresztowano za kradzież 4 kg. mydła, wart. 500 kor. na placu Krakowskim, na szkodę Piotra Jura z Brzechowic.

Kazimierza Szponara, lat 13, ujęto w Rynku na kradzieży pugłaresu na szkodę p. M. Wiśniewskiej.

Hersza Tennera, lat 20, aresztowano za usiłowaną kradzież portfela p. Hermanowi Wagnerowi w ul. Legionów.

Rudolfa Szwera, lat 32, aresztowano za usiłowaną kradzież franka i kapy z ganku realności przy ul. Kordeckiego L. 6, na szkodę p. Heleny Smolkowej.

Prokopa Biuraka, lat 18 i Anton’ego Bojka (lat 18, aresztowano za należenie do szajki złodziei „wystawowych”.

Piotra Górala, lat 15, ujęto w ul. Łyczakowskiej, gdy niósł na sprzedaż paczkę gwoździ, wart. 500 mk. (zakam. „znalezionych” na budowie.

TURCY MORDUJĄ ORMIAN. Liczne tureckie bandy grasują po wsiach chazarcańskich, mordują i palą. Bandy te zrewoltowane połączyły się z wojskami Mustafy Kemal Paszy.

MORDERCA 20. KOBIET. W mieście Tanta w Egipcie aresztowano mordercę 20 kobiet. Morderca ten wzorem paryskiego Landru zwabiał

młode a bogate kobiety do pewnego domu pod pretekstem spotkania się z bogatym i wspaniałomyślnym wielbicielem. Latwowierne niewiasty mordował i palił ich zwłoki, obrabowawszy je wprzód z klejnotów. W piwnicach domu znaleziono wiele odciętych głów pomordowanych ofiar.

WLAMYWACZ NA ŻELAZNEJ SZTACHECIE. Ostatnio dwóch złodziei usiłowało skraść z mieszkania p. Heleny Trojanowskiej w Krakowie przy ul. Kraszewskiego L. 6. kasetę z 80.000 kor. Gdy ich sposzono, jeden z nich Rożek skoczył z I. piętra natknął się na żelazną sztachetę i zawisi w powietrzu. Wiamywacza odwieziono do szpitala więziennego.

RÓŻNE KRADZIEŻE. P. Ignacemu Mannowi, śpiewakowi, skradziono z mieszkania przy ul. Gliniańskiej L. 7. garderobę i bieliznę, wartości 9.000 Mk.

G zegorzowi Kohmanowi, gospodarzowi w Zapytowie, skradziono nocą parę koni, wartości 35.000 K. Tej samej nocy skradziono Mojżeszowi Sietzamerowi w Sielechowiu wóz, wart. 3.000 K. Ślady zbiegłych złodziei-prowadziły w kierunku Lwowa.

Z DNIA I NOCY. Strażnik nocny w Borysławiu Mojżesz Gerber wiózł do szpitala na Kulparkowie swą umyślowo chorą żonę Hanę. Ta jednak zbiegła mu w mieście i przepadła bez śladu.

P. Aniela Mzińska zgubiła przechodząc ul. Sykstuską branzoletę złotą z zegarkiem, wartości 6.000 K.

P. Adolf Gröll, wojsk. lekarz weterynaryjny, zgubił w przechodzie z dworca głównego do Rynku portfel z 9.000 Mk. i dokumentami.

ZGUBY. P. Bernard Laufer, urzęd. wojskowy zgubił w okolicy dworca głównego portfel z 3.280 mk, 140 K. i zapiskami.

P. Roman Dudek, prawnik, zgubił w ul. Zółkiewskiej portfel z 1.100 K.

P. Adolf Zurawski zgubił na pl. Krakowskim portfel z 500 mk, 400 K. i dok.

P. Stanisława Czajkowska, żona urz. zgubiła w okolicy ul. Długosza i Zamołwi, za broszkę srebrną z kamyczkami, wart. 1.000 K.

ZNALAZIONO w Związku pracowników kolejowych Grodecka 69 pewną sumę pieniężną. O ile uszkodzony nie zgłosi się do 14 dni od dnia ogłoszenia, pieniądze przeznaczą się na cel dobroczynny.

OBECNY PROGRAM „CZWÓRKA”, którego atrakcyjną jest atrakcyjną rewia wiosenna pt. „W ogrodzie Jezuckim” i obłia część koncertowa, mimo nadzwyczajnego powodzenia, grany będzie jedynie do poniedziałku 17. maja włącznie. We wtorek 18. maja premiera nowego programu w którym gościnnie wystąpi p. Jerzy Boroński, artysta i reżyser warszawsk. teatru „Qui pro quo” znakomity deklamator i niezrównany wykonawca typów żydowskich.

Strejk drukarzy przemyskich w permanencyi.

PRZEMYŚL, 12 maja (Tel. wł.). Strejk drukarzy tutejszych, który wybuchł przed 5 tygodniem trwa w dalszym ciągu. We wtorek odbyły się kilkogodzinne pertraktacje strejkujących z pracodawcami, lecz nie wydały dodatniego rezultatu. Wobec opornego stanowiska pracodawców strejk trwa dalej.

Węgry przeciw traktatowi pokojowemu.

BUDAPESZT. (Pat.) W całych Węgrzech trwają ustawicznie demonstracje przeciw traktatowi. Położenie rządu stało się trudne.

Skrajna prawica korzysta z tego, agitując przeciw rządowi.

BUDAPESZT. (Pat.) Przedstawiciel partii węgierskich Rusinów Kutkaval-y otrzymał depeszę z wiadomością, że Rusini emigrują do Ameryki, bo nie chcą się dostać pod panowanie Czechów. Wysłali oni także do Wilsona i rządu amerykańskiego pismo z protestem w tej sprawie.

CESARZY TRZECH PRZEMOC
zrzuciwszy, musimy jeszcze
i moc dawną Polskę przy-
wrócić.

CUD ZJEDNOCZENIA POLSKI
się zlicić, dziś od nas tylko
zależy, aby ten cud trwał
wieczyste.

CEL JEDEN POLAKOM przy-
świecać powinien: utrwalić
gmach Państwowości Polskiej.

WINIEN PAMIĘTAĆ O TEM KAŻDY POLAK

i podpisać którąkolwiek z dwóch pożyczek wewnętrznych r. 1920,

gdyż tylko w ten sposób

**moce Polsce przywróci, cud zjednoczenia Polski uwieczni, gmach Państwowości
Polskiej utrwali.**

Czesi hulają dalej na Śląsku.

KRAKÓW 13. maja (Tel. wł.). Z Cieszyna donoszą: Bojówki czeskie, rozwołane automobylami wojskowymi, rozpoczęły dziś wyrzucanie rodzin polskich w Polskę i Morawskiej Osrawie, takoteż w innych miejscowościach, w Pudlowie, Wierzbicy i Gruszowie. Bandy husyckie opanowały kościół katolicki w Zabłociu. W Karwinie do mieszkania polskiego doradcy przy podkomisji rzucono granat ręczny, który na szczęście nie wybuchł.

Dzisiaj w nocy dwie bojówki czeskie spotkały się w okolicy Suchej, a nie poznawszy się wzajemnie otworzyły ogień. Jedna osoba została

zabita kilka rannych.

Wśród poborników i formacji czeskich podżegacze czescy rozwijają żywą agitację, tłumacząc, że obecnie jest najspokojniejsza pora do obsadzenia zbrojną siłą Śląska Cieszyńskiego, przez co uniknie się plebiscytu.

STREJK W KARWINIE.

CIESZYN, 13. maja (Tel. wł.). W Karwinie za-strejkowali górnicy polscy na znak protestu przeciw gwałtom bojówek czeskich.

3 ruchu robotniczego.

Strejk robotników szewskich.

Lwów, 14 maja.

Z organizacyi robotników szewskich otrzymujemy nast informację:

Szalona obecna drożyzna dotknęła też pomocników szewskich. Do ostatnich dni pobierali oni od 60 do 150 kor. za zrobienie pary bucików, co wymagało 12 do 16 godzin pracy. Gdy zwalczymy, że w tym zawodzie sezon martwy, brak roboty, trwa około 5 miesięcy w roku, a robotnik musi żyć tylko z uskładanej gotówki w sezonie pracy, to zobaczymy, że na życie nie mieli nawet 10 kor. dziennie. Jasnem jest, że wobec tych stosunków groziła im śmierć głodowa. Wobec tego, poczawszy od ub. wtorku gremialnie w liczbie około 500 osób wstrzymali się od pracy, stawiając majstrom następujące warunki.

I tak: 1) ośmiogodzinny dzień pracy, tygodniową zapłatę od 700 do 1.200 mk, zaś od sztuki od 120 do 350 mk. Tu dodamy, że przy obecnej na sztuki muszą oni dodawać swoje dodatki, kosztujące około 50 mk.

Również strejkują i przykrawacze, żądając tygodniowej zapłaty od 1.000 do 1.200 mk. lub od sztuki od 80 do 230 mk.

Warunki zapłaty dzielą strejkujący na trzy kategorie, a najwyższa zapłata obowiązuje obywateli luksusowe.

Żądania te mają być co miesiąc kontrolowane, i ulegną zmianie, bądź będą wyższe, bądź będą niższe, w miarę wzrostu lub zmniejszania się drożyzny.

Dziwnem jest, że majstromie, którzy najlepiej znają te stosunki, nie zgodzili się natychmiast na te sprawiedliwe żądania.

Lec: to już prostotę potępienia godne jest, że niektóre dzienniki „oburzają“ się na te żądania głodujących czeladników, zamiast wezwać rządu do energicznej walki z drożyzną wiktualii, z paskarzami, producentami i pośrednikami.

Dzisiaj skóra na parę bucików kosztuje od 850 do 1600 Mk w handlu paskarskim, bo taki tylko

stnieje, gdy tymczasem rząd daje niektórym swym funkcjonariuszom gotowe buciki po 350 Mk, sporządzone ze skóry rządowej. Należy przeto wezwać rząd, by nie był tylko biernym świadkiem orgii paskarskiej, ale dostarczył w godziwej cenie materiały dla ludności, oraz wiktualii, a wtenczas nie będzie strejków.

Z życia kolejarzy.

Dnia 8 b. m. odbyło się w Ławocznem zebranie kolejarzy, na którym referował tow. Sucharski ze Stryja.

Ławoczne graniczna stacya jest dzisiaj cichą spokojną, jakby w niej życia nie było. Góry kamienne, które nie rodzą sprawiły, że głód jest większy aniżeli w mieście. To też aby co dostać trzeba płacić horrendalne sumy za każdą rzecz.

Nie dziwnego, że położenie tutejszych kolejarzy jest pożałowania godnem. Rząd powinien przyjść z wydatniejszą aprowizacją w pomoc rodzinom kolejarskim, którzy sami są tu kolonią polską.

Nie lepsze stosunki panują w Skole. Tu także odbyło się Zgromadzenie w niedzielę 9. b. m., na którym referował tow. Sucharski i tu głód, który się jeszcze zwiększył w czasie sezonu letniego Oddaleniu od dalszego środowiska kolejarzy uważani są przez niektórych kacyków kolejowych za stado baranów, tylko od czasu do czasu wyjdzie jakiś wilk, aby ich pożreć przez wpisanie ich do białego Związku. Jednak wilki te nie mają tutaj żeru, jest to uświadomiona masa, która wie, że tam trzeba należeć gdzie interesy robotnicze są należycie zastąpione. Cała przestrzeń Stryj-Ławoczne należy do Z. Z. K. Mogą też być pewni, że większe środowiska kolejarzy, walczące o poprawę bytu, walczą i o przeszerzeń, / wywalczony grosz podwyżki, ci którzy do Związku tego należą mogą brać spokojnie z tym przeświadczeniem, że płacąc wkładkę do Związku spełniają obowiązek koleżeński.

Rozbiór Turcyi.

POLDHU, (Pat). Wczoraj ogłoszono w Paryżu traktat pokojowy z Turcją Terytorium tureckie w Euronie obejmować będzie państwo z Konstantynopolem, Gallipoli otrzyma Grecya, fortyfikacje Dardaneli i Bosforu będą zniesione. Międzynarodowe siły zbrojne będą utrzymywały straż w cieśninach.

PARYŻ. (Pat). Pierwsza część traktatu z Turcją dotyczy Ligi narodów, a druga i trzecia politycznego ukształtowania stosunków w Azji. Część ta normuje sprawę cieśnin, przewiduje autonomię dla masta i okolicy Smyrny, oraz zajmuje się sprawami Syrii, Hadżasu, Armenii, Mezopotamii i Palestyny. Żąda uznania przez Turcję nowej sytuacji, stworzonej wojną w Egipcie, na Cyprze, wyspach morza Egejskiego oraz uznania francuskiego protektoratu. Suwerenność Turcyi do Konstantynopola zostaje uznana, o ile Turcyja będzie przestrzegala traktatu.

Dla cieśnin ustanowiono komisję składającą się z przedstawicieli Anglii, Francyi, Włoch, Japonii, Grecyi, Rumunii i Stanów Zjednoczonych (o ile zechcą wstąpić do komisji) i Bułgarii (o ile ta zostanie uznana za członka Ligi narodów).

Także Rosya o ile będzie członkiem Ligi narodów otrzyma dwa głosy w komisji. Inne narody będą miały po jednym reprezentancie.

Komunikaty.

RADA ROBOTNICZA odbędzie posiedzenie w piątek o godz. 7. wieczór w sali Rynek 8.

WALNE ZGROMADZENIE LUDOWEGO TOWARZ. WYDAWNICZEGO odbędzie się w sobotę o godz. 7. wieczór w sali Rynek 8. Porządek dzienny podajemy na innem miejscu.

KOŁO DRAMATYCZNE ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH we Lwowie w sali własnej Grodecka 69. odegra w niedzielę dnia 16. maja br. „W Strzepy“ obraz dramatyczny w 1 akcie. „Consilium Vacillans“ komedia w 2 aktach. Przedstawienie rozpocznie klub mandolinistów o godz. 6-tej wieczorem. Po przedstawieniu tańce za osobną dopłatą.

ZWYCZAJNE ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE Stow. zaw. i zapom. rob. ceramicznych odbędzie się 16. maja w lokalu przy ul. Zielonej 1. 5. o godz. 10. rano.

W razie niejawienia się dostatecznej liczby członków odbędzie się powtórne Wal. zgrom. w tym samym lokalu o godz. 11-tej przedpołud. Zarząd.

ZEBRANIE BLACHARZY odbędzie się w niedzielę 16. maja o godz. 10. rano w Związku Metalowców, Ormiańska 31 I. p.

W sprawach tego działu odnosić się należy do Komisji Związku Kas chorych Małopolski i Śląska

L W O W
ul. Kopernika I. 26, II. p.

OCHRONA PRACY

Dział poświęcony sprawom ochrony i ubezpieczenia pracujących.

Wychodzi
raz na tydzień
jako organ
Komisji Związku Kas
dla chorych.

Ustawa o ubezpieczeniu na wypadek choroby

w Sejmie w drugim czytaniu została uchwaloną — a pewno w tej chwili kiedy to piszemy odbyło się także trzecie czytanie. A więc jest ustawa, która ma być fundamentem przyszłej budowy powszechnego ubezpieczenia pracujących.

Niezadługo prawdopodobnie pojawią się rozporządzenia odnośne i statut wzorowy — jakkolwiek nie wątpimy, że ministerstwo pracy podda je przedtem ocenie praktyków i rzeczoznawców, bo wprowadzenie w życie ustawy zależy od brzmienia tych rozporządzeń.

Wprawdzie ustawa nie jest wyrazem wszystkich potrzeb pracujących, jak każdy twór parlamentarny jest wynikiem kompromisów — częstokroć ze szkodą samej sprawy. Zasadniczo jednak ustawa ta — i to wyraźnie stwierdzić potrzeba — jest w porównaniu z tem co gdzieś indziej istnieje lub w życie wchodzi

najbardziej zbliżoną do stwierdzonych przez teorię i praktykę potrzeb ubezpieczonych.

Minęły czasy rozdrobnienia ubezpieczenia, szkody wyrządzane ubezpieczeniu i ubezpieczonym przez różne furtki i wyłomy. Podstawa powszechnego jednolitego ubezpieczenia — a teraz musi budowa iść dalej.

Zanim jednak zastanowić się wypadnie nad potrzebną rozbudową ubezpieczenia należy myśleć o wprowadzeniu w życie tej ustawy.

Tam gdzie ubezpieczenia nie było, potrzeba rzecz rozpocząć od początku. I to naprawdę nie najtrudniejsza rzecz. O wiele trudniej będzie tam, gdzie istniało częściowe ubezpieczenie, rozbite w różne drobnoustroje ubezpieczeniowe, zwalczyć te wszystkie nawyczki i interesa, które były główną przyczyną rozdrobnienia.

Już przed 28 laty jednomyślnie stwierdzili delegaci wszystkich rodzajów kas dla chorych

w Galicyi, że tylko jednolita kasa dla wszystkich ubezpieczonych każdego powiatu może działać dodatnio i dokładnie. Polityczne, zwyczajowe, ba nawet partyjne i wyznaniowe pobudki nie dozwoliły na tak konieczne zespolenie ubezpieczenia.

Dziś czyni to ustawa. Nietylko poddaje ubezpieczeniu wyłączonych dotąd z ubezpieczenia robotników rolnych, leśnych, służbę domową, nie tylko obejmuje wszystkich i niestale zajętych, ale łączy wszystkich w jednej instytucji, która odpowiadać będzie najważniejszej zasadzie ubezpieczeniowej — że im większa liczba ubezpieczonych, tem skuteczniejsza działalność instytucji, tem tańsza administracja, tem sprężytsza obsługa potrzebujących pomocy.

A gdy i nad rodzinami ubezpieczonych ma kasa objąć pieczę — to jej oddano w opiekę zdrowotność całej klasy pracującej, pracujących najemnie od najniższych płac do najwyższych i ich rodziny.

Istniejące dziś instytucje mają wielkie zadanie przed sobą, muszą one dać tych, którzy przeprowadzą ubezpieczenie, muszą naradziwszy się wspólnie przeprowadzić złączenie kas w jedną całość w każdym powiecie postarać się zaraz o ściśle zastosowanie ustawy i postarać się rychło w czyn ją wprowadzić.

Czekaliśmy 30 lat na to — dziś stanmy do wspólnej pracy i postarajmy się, by zaistniały wzorowe instytucje, wzorowe pod względem prowadzenia i wzorowe pod względem świadczeń.

Wkrótce zaprosimy kasy na zjazd

celem ustalenia jednolitego postępowania przy wprowadzeniu w życie ustawy i jej wykonaniu na użytek ubezpieczonych.

Wolny wybór lekarzy.

Nowa władza nad Kasami chorych ma powstać wedle żądań znacznej części posłów. Ale kiedy władze mają zwykłe na celu dobro powierzonych jej pieczy spraw — celem tej władzy będzie jak najdalej idące wyzyskanie Kas chorych. Władzą tą mają być organizacje lekarskie. Bo wpadli panowie niektórzy na bajecznie dowcipny sposób unormowania służby lekarskiej w Kasach chorych.

Ustawa, która ma wejść w życie, ma — wedle życzenia organizacji lekarskich i popierających je elementów burżuazyjnych — zawierać postanowienie o wolnym wyborze lekarzy regulowanym przez organizacje lekarzy. Co to znaczy dla Kas chorych, o tem zdaje się autorowie tego dziwoląga i ci, co dokładają pracy, aby wszedł w życie, — pojęcia nie mają — a jeżeli je mają, to chyba mają zamiar sprawić tym instytucjom w wielkich miastach pogrzeb zanim jeszcze powstaną.

Bo a ile się to odnosi do prowincji zapadłej to uchwała ta będzie teoretyczną. Na powiatach nie ma wogóle lekarzy i każda Kasa dla chorych będzie zadowolona, jeżeli sily lekarskie jakie znajdują się w powiecie zdadają uczynić zadość potrzebom Kasy, co rzadko gdzie nastąpić będzie mogło, bo wszędzie na prowincyi zamało lekarzy.

Chodzi więc tylko o wiekie i większe miejsca, w których jest większa liczba lekarzy. Tu wolny wybór lekarzy jest zgubą dla każdej Kasy. O tem się przekonaly liczne Kasy dla chorych w Niemczech i rychło cofnęły się z tego rzekomo postępo-

wego — a istotnie tak dla Kas jak i dla chorych szkodliwego a częstokroć wprost zgubnego stanowiska — bodaj na tak zw. ograniczony wolny wybór lekarzy. I u nas gdzieśgdzie częściowo próbowano zastosować ten sposób, a Kasa chorych m. Lwowa po próbie, jaką w tym kierunku z jedną specjalnością zrobiła będzie pewnie dziesiątemu zakazywała, by się nie ważył czynić takich doświadczeń.

Bo wolny wybór lekarzy wyzywa do nadużyć i jedną i drugą stronę, mnoży i tak, u nas szczególnie, powszechny pęd do przeleczenia się, zwłaszcza jeżeli za to osobno płacić nie trzeba, podraża nie tylko kosztu lekarzy, ale i kosztu leczenia w ogólności w tak zastraszający sposób, że Kasy by temu nie wytrzymały.

Każdy przyzna, że lekarz musi się starać zarobić. Na to się uczył i na to rozpoczął zawód aby z niego zdołał się utrzymać. Kasy dla chorych — wedle twierdzenia lekarzy — odjęły im część walną ich zarobku przeznaczając tę pracę tylko kilku jednostkom, u których licząc na wizyty zapłata jest śmiesznie małą. Dlatego żądają, aby członek Kasy mógł pójść do każdego lekarza, którego sobie wybierze i aby Kasa płaciła każdemu wedle wizyt jakie chory potrzebował czyto u siebie w domu czy u lekarza.

Gdyby tak być mogło byłoby bardzo dobrze. Tylko jedno małe ale. Czy wszystkie opłaty jakie Kasa pobiera wystarczyłyby za te policzone wizyty, nie zawsze potrzebne, i za te wszystkie leki jakie z tych wizyt by wynikały.

Czy u lekarzy nie grają roli względy konkurencyjne, czy one nie przyczyniłyby się do wzrostu tej liczby wizyt, czy nie podniosłyby ceny leków, bo ten byłby lepszy, kto droższe leki by zapisał, kto częściej przychodziłby, czy trzeba, czy nie trzeba. Nie chcę się zastanawiać nad bardziej jeszcze ujemnymi objawami jakie by to wywołało — ale jedno wiem, Kasy chorych istniały by wtedy dla lekarzy a nie dla pracujących a pomogłyby szczególnie aptekarzom.

Swary i spory jakie by postanowienie o wolnym wyborze lekarzy wniosło do instytucji ciągle utarczki z lekarzami, z członkami, z władzami — walka częsta z kierującą postępowaniem lekarzy ich organizacja, spowodowałyby zarządy Kas do szukania wyjścia z tego odmetu. Miałyby one rozstrzygnąć czy Kasy są dla lekarzy, czy dla ubezpieczonych i musiałyby poszukać dróg któreby je uwolniły od groźącego ruiną urządzenia służby lekarskiej. A drogi takie musiałyby się znaleźć! (Wedle telegramów odparto zakusy lekarskie na kasy chorych — jednak ostrzeżenie jest konieczne).

Oplaty szpitalne a Kasy chorych.

Gdy przed laty omawiano sprawy kas chorych, to zawsze wskazywano na uprzywilejowane stanowisko jakie wobec kas dla chorych zajmują szpitale. Władze jak mogły i gdzie mogły wypychały w kasy chorych obowiązek opłat taksy za leczenie. Czy kto był członkiem, czy nie; czy choroba za którą trzeba płacić czy inna, kaso chorych płaci! Fundusze krajowe i gminne trzeba salwować, — a że tam jakaś kasa nie wytrzyma — wskazano tylko kasa robotnicza!

I obecnie nie inaczej się rzecz uważa, i teraz władze szukają dróg i środków byle koszta leczenia szpitalnego przewalić na robotnicze kasy chorych i doczekaliśmy się nawet orzeczenia, jakoby dotąd nigdy nie było możliwym, bo się wszelkimi intencjom prawodawczyń i władz wykonawczych sprzeciwia, bo kazano np. kasie chorych miasta Krakowa pokryć koszta pobytu w zakładzie położniczym — mimo że to się sprzeciwia dotychczasym rozporządzeniom.

Ale to wszystko jest niczem wobec tego, co kasy chorych czeka wedle orzeczenia projektu ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby, nad którym mają się w Sejmie odbywać dalsze obrady. Wedle art. 45. al. 3. tego projektu, kasa chorych powinna płacić szpitalowi podowę przeciętnego kosztu leczenia i utrzymania chorego przez cały czas leczenia. Gdy obliczenie tego kosztu jest przecież rzeczą zależną od dobrej lub złej woli — a w stosunku do kas chorych na wiele dobrej woli liczyć nie można — to połowa leczenia i utrzymania chorego może dojść do tak horrendalnych kwot, że kasy te im nie wydadają. W czasach normalnych i przy opłatach normalnych, czterotygodniowy okres leczenia szpitalnego za jaką kasa dotąd odpowiadała, stawał się znacznym ciężarem dla kas. Gdy obecnie koszta te od obliczeń dowolnych zależą (bo jak policzyć można inaczej koszta leczenia?), a kasy mają płacić cały czas leczenia szpitalnego bez względu na to jak długo ono trwa, to już prędko dojdziemy do ideału sanacji funduszy szpitalnych państwowych, powiatowych i komunalnych; bo przewali się cały ciężar na te biedne instytucje, które to wszystko znieść muszą, na kasy chorych. Czy one to wytrzymają, oto nikt nie pyta; muszą; chyba będą mniej i gorzej świadczyły, albo będzie się miało doskonały motyw wyrzekania się ich zią gospodarke. Dlatego zawczasu zwracamy na to niebezpieczeństwo uwagę posłów sejmowych, bo tu istotnie grozi kasom wydatek; któremu nie poddają.

Gra w otwarte karty.

PRZEMYSŁ, w maju.

Wskazanie na obywatelską dojrzałość klasy robotniczej w ogólności, zaś w szczególności, gdy mowa o pracownikach kolejowych w Przemyśle, korespondencya poprzednia i obecna nie wyczerpie tematu. Bowiem, prócz ciężaru spraw politycznych w 1918 r. kolejowcy mieli zawodowe sprawy do załatwienia. I tu olbrzymią część energii i świadomości obywatelskiej skierować było koniecznością. Wiadomem, że 17 grudnia 1918 r. zwołano ogólny zjazd kolejowców w Polsce, celem stworzenia jednolitego Związku Zawodowego prac. kolej., temsamem kolejarze pierwsi podłożyli fundament pod budowę społecznej praktyki obywatelskiej. Jeżeli był ktoś, który ciesząc się ze dożył chwili zamartwychwstania wolnej Polski i sądził, że nastąpiła naprawa dzieła, w którym wszyscy bez różnicy przekonań i stanowiska społecznego, poczują się dziećmi jednej matki, ten przyzna, że się rozczarował, widząc co się stało. Bo w dniu w którym zapadła jednomyślna uchwała za stworzeniem jednolitego Związku Zawodowego prac. kol., 15 austriackich c. k. radców postawiło swe „veto“ przeciw uchwale, t. j. wypowiedziało ogółowi pracowników walkę na śmierć i życie.

Podniósłszy gromki protest w imię hasła: jak świat światem, pan nie będzie chłopu bratem — opuścili zjazd i poczuli się i tworzy się nadal Gołgota w wolnej Polsce. A ty zląkł się — syn złahecki (Słowacki).

Veto tych panów postawione przeciw uchwale większości jest świadomym wyrazem tyranii jednostek, skierowanej przeciw woli ogólnej pracowników, zdążających do odbudowy życia społecznego, na co nie mógł się zgodzić egoizm jednostkowy tych pycha osobistą przeżartych panów.

Ci panowie wróciwszy w swe domowe pielesze wzniesli rozpaczliwy krzyk o zuchwałstwie bolszewickiej hołoty, która ośmieliła się nie słuchać ich (rany boskie!) i uchwaliła jednomyślnie zorganizować się (o la Boga!) w jednolitym Związku Zawodowym.

By ratować swe rzekomo zagrożone pozycje panowie c. k. radcy wystali polecenia do swych ekonomów, aby zwoływali wiece, bowiem panom c. k. radcom nie wypadło wszędzie i na każdym miejscu osobiście przeciw uchwałom ogółu protestować.

Celem zorganizowania trwałej akcji agitatorskiej, c. k. radcy zwołili ze służby szereg swych wiernych fagasów, zaopatrzywszy tychże w odpowiednie legitymacje i wolne karty jazdy, zabezpieczając im zaopatrzenie z funduszu gadzinowojudaszowskiego. Takich agentów dla celów agitacyjno szpiegowskich rozpuszczono po całej Polsce.

W myśl zasady: cel uświęca środki panowie c. k. radcy, wypowiedzieli się otwarcie przeciw dobrodusznosci robotniczej, oświadczając, że to dobrodusze rozjemstwo zatargów różnorodnych jest nieszczęściem narodowym, że tak nie wolno w Polsce postępować, i ożba zrzucić rękawiczki i z całą siłą postępować z przeciwnikiem, do tego domaga się karność i dyscyplina.

Ze zdziwieniem zauważyli to przeobrażenie się swych panów pracownicy kolejowi, gdy wczorajszego uprzejmy, z miłym uśmiechem na ustach podający pracownikowi rękę p. nacze'nik, dziś z butą i zjadliwym rysem ust wynosił podaje rozkazy. Jakiej chwycili się metody, jakich używają p. c. k. radcy środków, o tem w następnej korespondencyi będzie mowa.

— 0 —

W sprawie reformy aprowizacyi.

(Z dyskusji aprowizacyjnej).

Autor artykułu „Kilka uwag na temat go-podarki aprowizacyjnej w Polsce” dopstrzeże się przyczyn niedomagania aprowizacyi w niewystarczających zapasach i szkodliwym interwetowaniu zarządzeń żywnościowych, oraz we występującem w łączności z tem paskarstwem.

Zdaniem autora reforma na tem polu jednolicie nie da się przeprowadzić, więc na razie odnośnie do Małopolski, proponuje przelanie bezwzględne prawa wykupu na zrzeszenia konsumentów, zgrupowane w związku miast, ustanowienie jednolitej ceny, ustalenie warunków zakupu i dowozu, zwiększenie importu zboża, przyspieszenie akcji odbudowy i ustawodawstwo ochronne przed paskarstwem. Ostateczną tezę konkluzyą autora jest dyktatura żywnościowa.

Autor ma niewątpliwie dobre zamiary, jest jednak zbyt optymistą i pomija dotychczasowe doświadczenia.

Oddając państwu nadal kierownictwo w sprawach żywnościowych popadamy w dotychczasowe błędy i sytuacja staje się bez wyjścia. Puzap podroził tylko poszczególne artykuły i okazał się niezdolnym do spełnienia swego zadania. W miejsce tego powinien wstąpić organ centralny wszystkich zrzeszeń konsumentów, mający tem samem dokładny przegląd potrzeb swych członków. Dlatego organizacja taka da się przeprowadzić jedynie jednolicie w całym państwie, aby uniknąć anar. hicznej konkurencji organów rządowych.

Łącznie z tą organizacją konsumentów powstać winna organizacja producentów, któraby ujęła odbudowę w swe ręce i zarazem miała wyłączne prawo wykupu zboża, w zamian za dostarczoną pomoc bądźto w narzędziach bądźto w kredycie. Organizacye producentów zdołałyby w ten sposób ustalić podaż, aby organizacyi konsumentów umożliwić wypośrodkowanie zapotrzebowania.

Obie te organizacje muszą łącznie pracować i najprędzej znajdą platformę wspólnych interesów.

Ponieważ zakuono nastąpi po zniwach i za-

pasy będą magazynowane w związkach konsumentów cena wspólnie ustalona będzie wyrazem rzeczywistych kosztów a nie zysków paskarskich. Tembardziej, że związki konsumentów muszą mieć niekrępowane n czem prawo do importowania zboża dla pokrycia istniejących braków.

Przez taką reformę usuwa się konieczność łapówek, wydawaną różnych uciążliwych zarządzeń krępujących rzekomo handel, a w rzeczywistości dławiących konsumentów, a co najważniejsza sam konsument uzyskuje wpływ na uregulowanie spraw żywnościowych.

Sama organizacja konsumentów ograniczona w dodatku do pewnej polaci kraju, bez równoczesnego zorganizowania producentów, nie sprostą swym zadaniom mimo drakońskich ustaw, bo okaże się za słabą w walce z lichwą i nie ograniczy zupełnie pośrednictwa handlowego. Jedynie

bezpośrednie zetknięcie producenta z konsumentem bez pośrednictwa organów rządowych potrafi przynieść oczekiwane skutki.

Jest to tembardziej wskazane ponieważ podniesienie rolnictwa do produkcji przedwojennej jest kwestyą kilku lat i bez wydatnej pomocy finansowej ze strony państwa się nie obejdzie.
Dr. W.

Ceny żywności na Wołyniu i Podolu

Ceny produktów na terytoryach, rządzonych przez sowiety, a obecnie znajdujących się w naszych rękach były mniej więcej następujące: funt chleba od 120 do 200 rb., funt soli 500 rb., pud kartofli 1-50 rb., pud mąki żytniej 4000 rb., pszennej 6000, funt mięsa od 500 do 800, pud drzewa od 150 do 300, jajko od 60 do 100, funt słoniny od 800—1000, jedna marchew 100, szklanka mleka 50 pudełko zapatek 120—150, ubrań nie było wcale w sprzedaży. Za pięć rubli w złocie płacono 7500.

Ceny te są w rublach sowieckich. Przeciętne wynagrodzenie miesięcznie urzędnika sowieckiego wynosiło od 5 do 7 tysięcy rubli, co przy wyżej wskazanych cenach produktów było złołą niewystarczającą, to też ta klasa ludzi kompletnie głodowała.

OGŁOSZENIA.

Portrety, foto-szkice i miniatURY z każdej fotografii wykonuje „RIVOLI”, Lwów Trzeciego Maja 10. 13-5

Słomkowe kapelusze, filcowe, damskie, męskie i dziecięce nne hurtownie i częściowo. Najnowsze modele nadeszły. — Przetrasowania słomkowych i filcowych kapeluszy przyjmuje Lwów, ul. Kościelna 1 8. gmach Izby Rękodzielniczej **J. TWORZYJAŃSKI**, gen. zastępca parowej fabryki kapeluszy w Myslenicach — składowca: Lwów, ul. Kościelna 1. 8.

Przyjmuję szycie tak nowe jakoteż przeróbki po bardzo niskich cenach — ul. św. Józefa 2. I. p. (gank na prawo).

Kota do łowienia myszy kupię lub za wy-pożyczenie wynagrodzę. — Ul. Sądowa 1. 4. II. p, na prawo.

Manipulantka biurowa poszukuje posady Zetłoszenia taskawe do Adm „Dziennika Ludowego” dla „Wandy”.

Znalazca czarnego portielu zgubionego w niedzielę w nocy zechce zwrócić papiery i fotografie pod adresem podpor. H a n a k, Pańska 21. pieniądze zatrzyma sobie.

Ubrania marynarkowe czarne mało używane do sprzedania. Kochanowskiego 6, I. p., drzwi Nr. 9, od 4-5 popoi.

Buciki męskie Nr. 42 czarne, wyrób solidny za 700 Mk. do sprzedania. Wskaże Adm. nistracya pisma.

Palacza egzaminowanego przyjęmie fabryka „Dab”. Lwów Kyczakowska 27.

Zdolny Kino-operator egzaminowany, mogący się wykazać dobrmi świadectwami zostanie za dobrem wynagrodzeniem natychmiast przyjęty. — Reflekuje się na pierwszorzędna się. — Oferty wraz z odpisami swiactw uprasza się nadsyłać pod adresem: Zarząd kinoteatru „Apollo” w Borysławiu.

PIECZECIE kauczukowe i metalowe wykonuje po najniższych cenach rytownia, ulica Sykstuska 1. 19 **Maks Glaserman**

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista dr. **FRISCH**, ulica Wałowa 1. 11. Wstrzykiwanie preparatu Neo Salvarsanu tylko przedpołudniem, 872-26

Były elev kliniki wiedeńskiej **Dr. MICHAŁ SALPETER** ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 2-6 Lwów, Sykstuska 17.

Zęby sztuczne stare polamane

kupuję po

najwyższych cenach

Adres: Hotel „Grand” ul. Legionów. Pokój Nr. 16, II piętro. 8-2

Od godziny 8 rano do 7 wieczór bez przerwy.

TYLKO NIJKA DMI.

Mydła toaletowe!!!

w wielkich ilościach poleca hurtownie

Fa Michał Hackel

Lwów, Kazimierszowska 4.

Zakład dentystyczno-techniczny

Zygmunta Pekelmann

wykonuje wszelkie roboty według najnowszycy systemów

Lwów, Kazimierszowska 17, pasaż.

COLOSSUM

Od 1 maja codziennie o godzinie 7:30 wieczór. — Trupa polskich filiputów w operetce „Piosenki tyrolskie”. — The 4 Urman, Duo Pastuszewski, Malinowa, Kowalska, Stańkiewicz, Dagmar i Hansen. „Przeciwny skutek” farsa. W niedzielę i święta 2 przedstawienia o godz. 4-ej i 7:30 wieczór. — Bilety wcześniej do nabycia w składzie papieru S. Gabryela, ul. Legionów 3.

Bez operacji radykalna pomoc dla najzastępczalszych i najniebezpieczniejszych cierpień przepukliny u panów, pań i dzieci!

Proszę żądać prospektu gratis i franko od specjalisty patentowanych bandaży przepuklinowych

M. Freilicha, Lwów, ul. Gródecka 35
we własnym domu.

Dla pań różnego rodzaju bandaże przepuklinowe sporządza kobieta pod jego nadzorem.

PODZIĘKOWANIE.

Spełniam nader miły obowiązek wyrażenia p. M. Freilichowi publicznie mego serdecznego podziękowania za założenie mi bandaży sporządzonego według Jego metody i za zupełne wyleczenie mnie z przepukliny na której cierpiełem od lat kilku. Z zadania swego wywiązał się p. Freilich znakomicie i dlatego polecam Go gorąco każdemu cierpiącemu na przepuklinę.

Marja Borkowska
żona urzędniczka.

Lwów, 3, maja 1920 r.

Podziękowanie.

Wielmożny Panie Freilich!

Dziękuję uprzejmie za założenie mi bandaży systemu Pana. Obecnie mogę znowu poruszać się swobodnie. **Polecam Pana każdemu.**

Z poważaniem

Dr. JAN DANIELSKI
starszy lekarz powiatowy.

Rzeszów, 21. VI. 1918 r., ul. Zamkowa l. 1. 2350

Nowo otworzony Zakład mechaniczny
B. Chuwen i N. Arnold

Lwów, Fredry 2. (róg Batorego)

poleca Motocykle, Rowery, Gramofony. — Naprawa motorów benzynowych, ropnych i t. p. — Specjalny oddział dla naprawy rowerów i gramofonów.

„Primusy” naprawia się na poczekaniu.

AKWIZYTORÓW

zdolnych do zbierania ogłoszeń

poszukuje się za dobrem wynagrodzeniem. Informacje między 5-6 pop. w administracji

„Dziennika Ludowego” Sykstuska 21.

JÓZEF RAFALSKI

SKŁAD KWIATÓW

ul. Piekarska 1. 16.

Poleca świeże, cięte oraz sztuczne kwiaty, kosze kwiatowe, bukiety ślubne, na zabawy i wieczorki po cenie reklamowej.

Kupuję każdą ilość ciętych kwiatów.

OGŁOSZENIE.

Niniejszem podaje się do wiadomości, że w Wydziale Zdrowotności Publicznej Magistratu m. Łodzi wakuje posada lekarza-referenta do spraw sanitarnych.

Warunki: zajęcie do 5-ciu godzin dziennie, pensja od Mk. 3.000 wwyż miesięcznie.

Reflektanci zechcą nadsyłać swe oferty na imię Przewodniczącego Wydziału Zdrowotności, Łódź, Plac Wolności Nr. 1, — do dnia 15. maja 1920 r.

MAGISTRAT.

L. M. 14830/920

I.

KONKURS

Magistrat król. stoł. miasta Lwowa rozpisuje niniejszem konkurs zewnętrzny na posadę

Generalnego Administratora

czynszowych realności miejskich i fundacyjnych pod zarządem Gminy miasta Lwowa zostających, a mianowicie: lk. 32. M. 360, M. tz. Kawiarnia Wiedeńska, lk. 959¹/₄, przy ul. św. Zofii 1, lk. 1345¹/₄ przy ul. Zielonej l. 70, lk. 501¹/₄, 523¹/₄, 524¹/₄ przy ulicy Snopkowskiej l. 22, lk. 550¹/₄ przy ulicy Łukiewicza 1, lk. 379—380¹/₄, 381¹/₄ Chorażczyzny 22 — plac Dąbrowskiego 1, lk. 177—178¹/₄ ul. Szymonowiczów 18, lk. 455¹/₄ ulica Batorego 30, lk. 139²/₄ restauracya w ogrodzie jezuickim, lk. 224—225²/₄ ulica Gródecka 19, lk. 424—425²/₄ plac Gołuchowskich 9, lk. 749²/₄ ul. Słoneczna l. 48, lk. 907²/₄ Gródecka 143, lk. 1026²/₄ przy ulicy Bema 19, lk. 170²/₄ przy ul. Jagiellońskiej l. 12, lk. 744²/₄ ul. Krasickich 12, lk. 12a²/₄ Kawiarnia na Wysokim Zamku, lk. 96²/₄ ul. Pomińska l. 1, lk. 174²/₄ ul. Hermana 8, lk. 296²/₄ ul. Hermana l. 10, lk. 513²/₄ ulica Hermana l. 4.

Jako wynagrodzenie pobierać będzie generalny administrator 5% od efektywnego wpływu czynszów z powyższych realności, bez względu na to, czy czynsze te same będą ściągać i do Kasy miejskiej odprowadzać, czy też będą one składane w Kasie miejskiej wprost przez lokatorów, względnie użytkowników.

Administrator będzie obowiązany złożyć kaucyę w kwocie 25.000 koron bądź w gotówce bądź w papierach jednej z polskich pożyczek państwowych i stosować się ściśle do zatwierdzonej przez Radę miejską instrukcyi, oraz przestrzegać wskazówek Izby obrachunkowej miejskiej co do sposobu prowadzenia i składania rachunków z administracyi. Rzeczoną instrukcyę przeglądając można w dniu powszednim w czasie między godziną 9—1 przed południem w biurze Departamentu I. Magistratu

Posada generalnego administratora jest prowizoryczną i może być wypowiedziana z 6-tygodniowym terminem przed upływem każdego kwartału roku kalendarzowego.

Podania należyte ostemplowane i zaopatrzone w oryginalne względnie legalizowane odpisy dokumentów należy nadsyłać do biura Departamentu I. Magistratu w terminie do 31. maja 1920.

MAGISTRAT KRÓL. STOŁ. MIASTA LWOWA.

We Lwowie, dnia 26. kwietnia.

Józef Neumann, m. p.,
prezydent król. stoł. m. Lwowa

Ogłoszenie Zjazdu.

Zarząd Centralnego Związku rob. przem. spożywcze, o w Polsce (z siedzibą w Krakowie) donosi iż dnia 20. czerwca br. odbędzie się Zjazd Związku.

Stosownie do uchwały Zarządu Związku z dnia 24. kwietnia b. r. delegaci mają być wysłani na koszt poszczególnej grupy; prawo obywatela Zjazdu mają wszystkie grupy stosując: jeden delegat na 50 członków; grupa nie posiadająca 50 członków może nawiązać kontakt z drugą celem wybrania wspólnie delegata.

Wszelkie inne organizacje przemysłu spożywczego w całej Polsce (piekarzy, masarzy, rzeźników, cukierników, piernikarzy, młynarzy, kucharzy i t. p.) chociaż akcesu do wyżej przytoczonego Związku nie zgłosiły, mogą także wysłać delegatów na koszt własny.

Delegat(ici) musi być zgłoszony do Zarządu Związku najpóźniej do 10. czerwca br.

Porządek Zjazdu będzie następujący:

- I. 1) Zagajenie i wybór prezydium Zjazdu.
- 2) Wybór komisji mandatowej.
- II. 1) Odczytanie protokołu z ostatniej konferencji. 2) Sprawozdanie Zarządu. 3) Sprawozdanie kasowe. 4) Sprawozdanie komisji rewizyjnej.
- III. 1) Dyskusya do punktu II-go. 2) Udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi.
- IV. Odczytanie statutu i uchwalenie regulaminu.
- V. Wybory nowego Zarządu, komisji rewizyjnej i Sądu polubownego.
- VI. Dyskusya i wnioski ogólne.

Za Zarząd:

W. Zawisza
sekretarz.

A. Lichoń
przewod.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

Ludowego Towarzystwa Wydawniczego
we Lwowie.

Stow. zarej. z ogr. por.

odbędzie się w sobotę dnia 15. maja br. o godz. 6 wieczorem w lokalu Rady Robotniczej, Rynek l. 8, l. p.

z następnym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia.
- 2) Sprawozdanie Dyrekcyi.
- 3) " Rady Nadzorczej.
- 4) " rachunkowe i bilans za rok ubiegły
- 5) Komisji rewizyjnej i udzielenie absolutorium.
- 6) Wybór Rady Nadzorczej.
- 7) Zmiana statutu.
- 8) Oznaczenie wysokości wpisowego (§ 21 statutu).
- 9) Wnioski i interpelacje.

O ileby Walne Zgromadzenie dla braku kompletu nie mogło się odbyć w oznaczonym terminie, odbędzie się następne Walne Zgromadzenie tego samego dnia w tym samym lokalu i z tym samym porządkiem dziennym o godzinie 8 wieczorem.

We Lwowie, dnia 3. maja 1920.

ZA RADĘ NADZORCZĄ:

Michał Chrystowski
sekretarz.

Artur W. Gausner
przewodniczący.

Skargi o kradzież lasowa

DO NABYCIA
w drukarni **Ign. Jaegera**
we Lwowie, ul. Sykstuska 33